

محورهای نقدها نسبت به حضور روحانیت در سینما - ویرایش دوم

بعضی از منابع، به دلیل نگاه تخصصی به نقد سینما، چندان برای تنظیم‌کننده این فهرست قابل استفاده نبودند، چه این که از یک سو وی تخصصی در این عرصه ندارد، از سوی دیگر، با توجه به این که در پی نقد «حضور روحانیت در سینما» هستیم، بیشتر نگاهمان به آسیب‌های ناشی از حضور ناکارآمد و نادرست روحانیت در سینماست، تا آن نقدهایی که به صورت عمومی بر سینما وارد می‌شود و مشترک بین فیلم‌های ژانر روحانیت و غیرروحانیت است. لذا پس از بررسی دوم و کامل منابع ارسال شده، در این ویرایش، تنها چند محور جزئی به آسیب‌ها اضافه شده است.

فهرست اجمالی

آسیب‌ها و چالش‌ها

۱. ناقص، مریض و وارداتی بودن سینمای ایران
۲. عدم توجه مسئولان به خلأ فرهنگی پس از جنگ
۳. پیچیده بودن پدیده سینما و نادرست بودن متولّی‌گری‌ها
۴. اشتباه روحانیت در کنار کشیدن از سینما و تبعات آن
۵. واحد و یکپارچه نبودن موضع بدنه حوزه نسبت به سینما
۶. حضور بیشتر «تیپ» روحانیت در سینما به جای «شخصیت» روحانیت
۷. ورود قطعی دیگران به این مقوله، در صورت کوتاهی حوزه
۸. کاستی حضور «شخصیت» روحانی در ژانر دفاع مقدس
۹. دینی نشدن یک فیلم؛ به مجرد حضور روحانی در آن
۱۰. عدم کنترل کیفی سینما توسط عالمان دینی
۱۱. صوری بودن استفاده از مشاور مذهبی در تولیدات تلویزیونی
۱۲. عدم توجه به سینمای ملی [به عنوان یک برند جهانی]
۱۳. گره‌زدن نقش مثبت روحانی با نقش منفی زنان خیابانی
۱۴. آرمانی نمایش دادن شخصیت‌های روحانی؛ دلیل باورپذیر نبودن آن
۱۵. استفاده از ابزارهای اغواگرانه و غیرارزشی در فیلم‌های ژانر روحانیت
۱۶. کلیشه‌ای و تکراری بودن شخصیت‌های نمایش داده شده از روحانی

پیشنهادهای راهکارها

۱. تشکیل هسته کارشناسی رصد سینما در حوزه
۲. حضور مدیریت‌شده روحانیت در سینما توسط حوزه
۳. اهتمام به باورپذیرکردن «شخصیت» روحانی در سینما
۴. توجه به سینما بمثابه ابزاری برای نشان دادن حقایق عالم امکان
۵. توجه به ضرورت‌های حضور روحانی در سینما
۶. امکان القای الگوی رفتاری شایسته به جامعه، با نمایش روحانی در سینما
۷. فعالیت روحانیون علاقه‌مند به سینما، به عنوان مرجع توصیه‌های دینی در فیلم
۸. استفاده از روحانیون در نگارش فیلمنامه

فهرست تفصیلی

آسیب‌ها و چالش‌ها

۱. ناقص، مریض و وارداتی بودن سینمای ایران
۲. عدم توجه مسئولان به خلأ فرهنگی پس از جنگ
۳. پیچیده بودن پدیده سینما و نادرست بودن متولّی‌گری‌ها
 - ۱/۳. نادرستی نگاه ابزاری روحانیت به سینما
 - ۲/۳. عدم امکان تفکیک بدی‌های سینما از خوبی‌هایش
 - ۳/۳. تجلّی تمام تمدن غرب قرن هجدهم در سینما
 ۴. اشتباه روحانیت در کنار کشیدن از سینما و تبعات آن
 - ۱/۴. ضرورت معرفت پیدا کردن طیفی از روحانیت نسبت به سینما
 ۵. واحد و یکپارچه نبودن موضع بدنه حوزه نسبت به سینما
 - ۱/۵. نبود سازمانی در حوزه برای بیان موضع رسمی حوزه نسبت به سینما
 - ۲/۵. تأثیر بیانیه‌های رسمی واتیکان در میزان فروش فیلم‌های سینمایی
 - ۱/۲/۵. حضور کارشناسان رسمی متخصص در واتیکان برای رصد سینما
 ۶. حضور بیشتر «تیپ» روحانیت در سینما به جای «شخصیت» روحانیت
 - ۱/۶. ثبات و عدم تحوّل و سیر «تیپ» در داستان
 - ۲/۶. تحوّل و سیر «شخصیت» در داستان و داشتن نقطه ضعف‌ها و نقطه قوت‌ها
 ۷. ورود قطعی دیگران به این مقوله، در صورت کوتاهی حوزه
 - ۱/۷. حساسیت حوزه نسبت به لباس روحانیت؛ به دلیل نسبت آن با پیامبر اعظم (ص)
 - ۲/۷. عدم توجه به جنبه اجتماعی روحانیت در ضرورت حضور در سینما
 ۸. کاستی حضور «شخصیت» روحانی در ژانر دفاع مقدس
 - ۱/۸. عدم پرداختن به حضور روحانی در جبهه‌های نبرد
 - ۲/۸. بررسی نشدن دلایل بروز این کاستی، در حوزه
 ۹. دینی نشدن یک فیلم؛ به مجرد حضور روحانی در آن
 ۱۰. عدم کنترل کیفی سینما توسط عالمان دینی
 ۱۱. صوری بودن استفاده از مشاور مذهبی در تولیدات تلویزیونی
 ۱۲. عدم توجه به سینمای ملّی [به عنوان یک برند جهانی]
 - ۱/۱۲. نبود برنامه‌ریزی بلندمدت و تغییر مستمر مدیریت‌ها
 ۱۳. گره‌زدن نقش مثبت روحانی با نقش منفی زنان خیابانی
 ۱۴. آرمانی نمایش دادن شخصیت‌های روحانی؛ دلیل باورپذیر نبودن آن
 ۱۵. استفاده از ابزارهای اغواگرانه و غیرارزشی در فیلم‌های ژانر روحانیت
 ۱۶. کلیشه‌ای و تکراری بودن شخصیت‌های نمایش داده شده از روحانی

پیشنهادهای راهکارها

۱. تشکیل هسته کارشناسی رصد سینما در حوزه
- ۱/۱. متشکل از کارشناسان داری معرفت به سینما

- ۲/۱. مورد اعتماد حوزه و غیرمتأثر از جریان‌ها
- ۳/۱. ناامید نشدن از ریزش‌های ناشی از ورود به عرصه سینما
- ۱/۳/۱. امکان بروز اباحه‌گری در پاره‌ای از کارشناسان سینما
- ۲/۳/۱. پذیرش تلفات ناشی از هر تصمیم مهم در عرصه فرهنگ
۲. حضور مدیریت‌شده روحانیت در سینما توسط حوزه
۳. اهتمام به باورپذیرکردن «شخصیت» روحانی در سینما
- ۱/۳. پرهیز از حضور شعاری و غیرواقعی و مطلقاً مثبت
- ۲/۳. نشان دادن تحول «شخصیت» یک روحانی به سوی تعالی، راه حفظ واقعیت در کنار قداست
۴. توجه به سینما ب‌مثابه ابزاری برای نشان دادن حقایق عالم امکان
- ۱/۴. وجود ظرفیت بالا در سینما برای نمایش معارف حقیقی
- ۲/۴. نادرستی باور به انحصار سینما در سرگرمی و امور غیرمعنوی
- ۳/۴. تناسب سینما با دین؛ بیش از هر چیز دیگر
۵. توجه به ضرورت‌های حضور روحانی در سینما
- ۱/۵. ضرورت اول: تناسب شدید دین و سینما
- ۲/۵. ضرورت دوم: یکی از اقشار جامعه بودن روحانی و عدم امکان نفی حضور آن در سینما
- ۱/۲/۵. ناگزیر بودن سینما از نشان دادن روحانیت
- ۱/۱/۲/۵. جدایی‌ناپذیر بودن روحانیت از جامعه شیعی
- ۲/۱/۲/۵. ضرورت سینما در نمایش فرهنگ اجتماعی
- ۳/۵. ضرورت سوم: نیاز روحانی به سینما در بیان حرف‌های خود
- ۴/۵. ضرورت چهارم: نیاز جامعه برای برقراری ارتباط با روحانی به حضور وی در سینما
- ۱/۴/۵. تکمیل ارتباط مردم با روحانی، در صورت نمایش روحانی روی پرده سینما
- ۵/۵. ضرورت پنجم: جذاب بودن «شخصیت» روحانی، دلیل توجه به آن در سینما
- ۱/۵/۵. سبب رشد سینما شدن حضور روحانی و نشان دادن او در سینما
۶. امکان القای الگوی رفتاری شایسته به جامعه، با نمایش روحانی در سینما
۷. فعالیت روحانیون علاقه‌مند به سینما، به عنوان مرجع توصیه‌های دینی در فیلم
۸. استفاده از روحانیون در نگارش فیلمنامه
- ۱/۸. روحانیون؛ به عنوان منابع سرشار فکری و ایده‌های ناب برای سینما
۹. امکان رونق یافتن سینما، در صورت حضور دین در آن
- ۱/۹. اجازه دادن به فیلمنامه‌نویسان جهت بررسی داستان‌های بیشتر

